

salo, kadilo, moliti se; pal, kral, cvél; zemla, loven; motriti; — v B) pa, sadlo, kadídlo, modliti se; padl, kradl, kvétl; zemja, země, loven; patřiti itd.

U. Te znamenja se vjemajo s poprejšnjimi.

T. Slovak M. Hodža je popisal Šafaříkovo razredbo slovanskih narečij slovaški v berilu za nižje gimnazije, katero je sestavil E. Černy, in na svitlo dala Matica slovaška. Ker je lahko umeti, lože od českega, beriva ta spis po slovaški, ali kakor Slovaki sami pravijo, po slovenski:

Šafařík vo svojem spise „Slovanský národopis v Praze 1842“ rozličuje každý jazyk, a tak osobitne slaviansky, na mluvy, mluvy na reči, reči na nářečia, nářečia na podrečia, podrečia na rôznorečia. Toho je takato spôsob:

A. Mluva vychodno-júžná:

I. Reč ruská, jej nářečia:

1. veľ'koruské,
2. maloruské,
3. beloruské.

II. Reč bulharská, jej nářečia:

1. staroslovánčina (cyrillské nářečie, cirkevné, starobulharské),
2. novobulharské.

III. Reč ilyrská, jej nářečia:

1. srbské,
2. chorvátské,
3. korutansko — slovinské.

B. Mluva západná:

I. Reč leská, jej nářečia:

1. pol'ské, a tohoto podrečie kašubské.

II. Reč česká, jej nářečia:

1. české (a moravské),
2. uhorsko — slovenské (slovenčina).

III. Lužicko — srbská reč, jej nářečia:

1. hornolužické,
2. dolnolužické.

IV. Reč polabská, užuž vymierajúca; jej nářečie je jedno: drevianské, už temer vyhaslé.

A tak ved'ľa toho, jako to Šafařík vystavil, sú v Slaviančiné mluvy dvé, reči sedem, nářeči štrnást', podrečia dvé. (Vid. Slovan. Narodopis str. 5. 6. in Slovenská Čítanka. II.)

Šolsko blagó.

Vaje v písanji. Bogat umerje, reveža pa Bog vzame. Po povožení cesti trava ne raste. Komarja bi koval, ko bi mu kdo podkve delal. Boljši je dober glas kot srebern pas. Dober prijatelj in pa star denar sta veliko vredna. Sej v prihodnjost! Germ ne podere drevesa.

Vsi ljudje vse vedó. Ljudje vsi bratje, bratje vsi národi. Kdor ubogim daruje, Bogú posojuje. Naj bolja luč je Bog. Bodi še tako dragega, mimo čiste duše, ni nič. Greh je v dve plati oster meč. Blagor mu, kdor v Gospoda zaupa, čigar svest je Bog! Spomin je sercalo, ki v njem obličje lastno ogleduješ. Za ljubo imej deželo, kjer si rojen, koder si kruh služil, in kamor še za kruhom pojdeš! Tudi počasi se daleč pride. Skušnja je pregovore rodila, poterdila in ohranila.

Sodba o leskovici.

Učitelj J. v I. je imel polno polno šolo, in kjer je polna šola, je tudi polno nerodnosti, ktere mora učitelj pri slabo odrejenih otrocih če ne drugače tudi z leskovim mazilom odpravljati. Učitelj J. tedaj enkrat nekoga nepokornega dečka dobro s palico namaže. Mati slabo odrejenega otroka gre učitelja k sodnji tožit. Zdravnik pogleda dečka, in vidi, da nima druge škode na životu, kakor da je dobro napisan. Slabo se že godí učitelju, in kmali bi bila iztekla huda sodba zanj, da je kriv in da bi zapadel kazni; toda oglasi se učiteljev zagovornik in (argumentum ad hominem) vpraša pričujoče gospode sodnike, če je kateri med njimi, ki bi v svojih mladih letih že ne bil dobil kterikrat takega mazila, in koliko mu je to koristilo itd., ter sklene: »Če iz očitnih sol verzete palico in ne rabite za zdravilo več leskove masti, pa zaprite šole, ker množico razuzdanih otrok večkrat ne krotí in ne ukrotí drugega, kakor to — sicer žalostno in grenko — pa prav tečno in zdatno zdravilo«. Sodniki se premislijo, in učitelja popolnoma oprostijo. — To je resnična zgodba; prevdarite pa, ljubi tovarši učitelji: kdaj, pri kom in koliko se sme rabiti to solsko zdravilo!

—0—

S o n e t.

Naj bil v ozidji tvojem bi, Ljubljana,
 Iskal v deželi Lahov sreče raja,
 Kjer ljuba večna se pomlad obhaja,
 Na Jutrovem, kjer rase sladka mana, —
 Bi bila moč mi kraljevati dana,
 Svetá bi vžival slast — prišla bi graja,
 Za Eve greh, nikomur ne zastaja,
 Rodila, ki ga je — terpljenja rana.
 Povsod bi bile zvéste mi sestrice
 Bridkost in radost kot verstne kraljice, —
 Sej sreče niso zvezde mi sijale.